

ADVIES VAN DE BEZWAARSCHRIFTENADVIESCOMMISSIE

Aan:	Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT)
Over het bezwaar van:	██████████ (belanghebbende) met gemachtigde ██████████
Tegen de beschikking van:	20 juli 2021, UHT-HD CWS
Datum ontvangst bezwaarschrift:	27 augustus 2021
Datum hoorzitting:	25 mei 2022
Datum verzending aan UHT:	3 augustus 2022

Onderwerp van advies

Het door ██████████ (hierna: belanghebbende) ingediende bezwaarschrift is gericht tegen de door Belastingdienst/Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (hierna: UHT) genomen beschikking aanvullende werkelijke schadevergoeding na advies van de Commissie Werkelijke Schade van 20 juli 2021 (UHT-HD CWS). Met toepassing van de Compensatieregeling CAF 11 van 28 augustus 2020 (Stcrt. 2020, nr. 45904; hierna: Compensatieregeling) is aan hem een bedrag van € 7.500,- toegekend.

Procesverloop*Verzoek om vergoeding van de werkelijke schade*

Op 18 november 2020 heeft belanghebbende aan CWS gevraagd om UHT advies te geven over de bepaling van zijn werkelijke schade.

Andere ontvangen compensatiebedragen

Op 19 november 2020 is aan belanghebbende een bedrag van € 6.000,- overgemaakt vanwege acute geldnood.

Bij beschikking van 29 april 2021 is aan belanghebbende op basis van de hardheidsregeling over de toeslagjaren 2007 en 2008 compensatie van € 24.602 gegeven.

Bij beschikking van 2 februari 2021 heeft UHT op grond van de Catshuisregeling de compensatie van belanghebbende tot een bedrag van € 30.000,- aangevuld.

Op 12 juli 2021 heeft UHT op grond van de gewijzigde berekening van de hardheidsregeling aan belanghebbende een aanvullende tegemoetkoming van € 12.161,- gegeven.

Advies door CWS aan UHT

Op 8 juli 2021 heeft CWS aan UHT geadviseerd over aanvullende schadevergoeding voor feitelijk geleden schade, op basis van het verzoekschrift van belanghebbende en de beantwoording van schriftelijke vragen. Belanghebbende heeft bij de handeling van zijn

verzoek geen gebruik gemaakt van juridische bijstand en evenmin van de mogelijkheid een hoorgesprek met CWS te voeren.

De beschikking waartegen het bezwaar is gericht

UHT heeft het advies van CWS overgenomen en verwijst voor de motivering van haar beschikking naar dit advies (UHT-HD CWS). Bij beschikking van 20 juli 2021 heeft UHT aan belanghebbende een aanvullende schadevergoeding voor werkelijke schade toegekend van € 7.500,-. Dit bedrag bestaat uit:

- een compensatie van € 2500 voor de immateriële schade van belanghebbende zelf; en
- een compensatie van € 2500 voor ieder van zijn [REDACTED] kinderen, dus € 5.000,- in totaal.

Bezwaar

Bij brief van 25 augustus 2021 heeft belanghebbende bezwaar gemaakt. UHT heeft het bezwaarschrift ontvangen op 27 augustus 2021. Bij brief van 3 januari 2022 heeft de gemachtigde van belanghebbende het bezwaarschrift verder gemotiveerd.

Schriftelijke reactie van UHT

Op 30 maart 2022 heeft UHT haar schriftelijke reactie op het bezwaar naar de Commissie gestuurd.

Hoorzitting

Op 25 mei 2022 vond een hoorzitting plaats in aanwezigheid van partijen. Een verslag hiervan is achter dit advies gevoegd, als bijlage 1.

Nadere stukken

Op 8 juni 2022 heeft gemachtigde het verzoek- en verweerschrift in de echtscheidingsprocedure van belanghebbende aan de Commissie gestuurd. Ook zijn rapporten van een kinderbeschermingsorganisatie overgelegd.

Gronden van bezwaar

De redenen voor het bezwaar zijn hieronder samengevat.

Over de immateriële schade

Gemachtigde stelt dat belanghebbende niet pas in 2014 (CWS-overweging f.3), maar al in 2013 is begonnen met terugbetalen van de kinderopvangtoeslag schuld: elke maand € 572,-.

Financiële problemen; druk en spanning; echtscheiding en baanverlies

De betalingsproblemen van belanghebbende begonnen niet al in 2007. Dat heeft belanghebbende niet goed duidelijk gemaakt aan CWS. De problemen begonnen pas door de terugvordering van kinderopvangtoeslag. Om aan zijn betalingsverplichtingen te

kunnen voldoen, heeft belanghebbende een lening afgesloten op 14 december 2012. De door CWS genoemde afsluitingsdatum (2013, overweging f.4) is de *oversluitingsdatum* van de lening. Belanghebbende bracht zijn eerder afgesloten lening toen bij *Interbank* onder tegen een lagere rente.

Verder zegt gemachtigde dat de kinderopvangtoeslagproblematiek de oorzaak was van de echtscheiding en van de daardoor noodzakelijke verkoop van het huis. Door de terugvordering ontstonden er namelijk grote schulden en dat leverde veel echtelijke spanning op, doordat de toenmalige echtgenote van belanghebbende hem – als aanvrager van de kinderopvangtoeslag – verwijten ging maken van hun benarde financiële situatie, omdat zij hem als aanstichter van alle ellende zag.

Het heeft vervolgens nog enige tijd geduurd voordat ze uit elkaar konden gaan. Er moest namelijk eerst een woning worden gevonden voor de autistische oudste zoon (het derde kind in het gezin). De coronapandemie (2020-2022) zorgde bij de rechtbank voor verdere vertraging van de behandeling van het echtscheidingsverzoek dat was ingediend door de toenmalige echtgenote van belanghebbende. Bovendien was het een *vechtscheiding*: de inmiddels ex-echtgenote werkte niet goed mee bij de afhandeling. In 2019 heeft kinderbeschermingsorganisatie [REDACTED] zich er zelfs mee moeten bemoeien vanwege de vele ruzies in het bijzijn van de kinderen.

De spanningen grepen belanghebbende erg aan. Hij sliep slecht, gebruikte een slaapmiddel en zocht professionele hulp omdat hij het allemaal niet meer aankon. Hierdoor verslechterden zijn prestaties op het werk. Uiteindelijk is hij in de ziektewet beland. Ten slotte werd hij ontslagen in 2021.

Fraudestempel

Hoewel belanghebbende misschien niet is gediscrimineerd, is hij in het verleden wel ten onrechte als fraudeur aangemerkt door de Belastingdienst. Hij heeft nog steeds te maken met de nadelige gevolgen daarvan. Het is voor hem bijvoorbeeld nog altijd niet mogelijk een telefoonabonnement af te sluiten of bedrijfsfinanciering te krijgen.

Conclusie

Belanghebbende vindt dat hij vanwege al deze bijzondere persoonlijke omstandigheden voor zichzelf recht heeft op een hogere compensatie voor immateriële schade dan € 2500. Hij denkt daarbij aan een bedrag van € 100.000. Bovendien is het bedrag van € 2500 per kind ten onrechte slechts voor twee van zijn drie kinderen toegekend in plaats van voor alle drie de kinderen van het gezin.

Over de materiële schade

Enkele materiële schadeposten hangen nauw samen met de echtscheiding. Omdat de scheiding is veroorzaakt door de terugvordering van kinderopvangtoeslag, moeten ook deze kosten worden vergoed.

Verweer

De reactie van UHT op het bezwaar is hieronder samengevat.

Over de immateriële schade

Financiële problemen

CWS vond het niet aannemelijk dat de financiële moeilijkheden van belanghebbende pas na de invordering van de kinderopvangtoeslag zijn ontstaan, aangezien belanghebbende zelf heeft aangegeven dat het gezin door geldgebrek al vanaf 2007 geen vakanties meer heeft kunnen boeken. UHT meent nu echter dat die moeilijkheden weliswaar al eerder bestonden, maar gaat ervan uit dat ze zijn verergerd door de hoge terugvordering van kinderopvangtoeslag. De omstandigheid dat belanghebbende het al eerder niet breed had, maakt dat de invorderingen juist harder aankwamen. De terugbetalingen zijn ook eerder begonnen dan in het CWS-advies staat. Deze omstandigheden moeten worden meegewogen bij de berekening van de hoogte van de aanvullende compensatie voor immateriële schade.

Druk en spanning

UHT gaat ervan uit dat de terugbetalingsverlichting spanning en druk heeft veroorzaakt en dat dit gevolgen heeft gehad voor de gezondheid, het huwelijk en de werkprestaties van belanghebbende. Ook deze omstandigheden moeten worden meegenomen bij de berekening van de hoogte van de aanvullende compensatie voor immateriële schade. UHT is daarom van mening dat de aanvullende compensatie voor immateriële schade voor belanghebbende zelf moet worden verhoogd naar 10.000,-.

Baanverlies

Hoewel UHT ervan uitgaat dat de door de Toeslagen veroorzaakte druk en spanning een nadelige invloed hebben gehad op de werkprestaties van belanghebbende, ziet UHT op dit moment geen oorzakelijk verband tussen het handelen van de Toeslagen en het baanverlies.

Fraudestempel

UHT is het eens met belanghebbende dat de nadelen die belanghebbende in zijn dagelijks leven ervaart doordat hij ten onrechte als fraudeur is bestempeld, moeten worden meegenomen bij de berekening van de hoogte van de aanvullende compensatie voor immateriële schade.

Geen twee maar drie kinderen

UHT is het eens met belanghebbende dat zijn gezin uit drie kinderen bestaat. Daarom moet de compensatie van €2.500,- per kind driemaal worden toegekend in plaats van tweemaal.

Conclusie over de hoogte van de compensatie van immateriële schade

UHT wil de eerder toegekende compensatie voor de immateriële schade die belanghebbende heeft geleden, van totaal € 7500, verhogen met € 10.000 tot € 17.500. De verhoging is op de volgende manier opgebouwd: € 7.500 extra voor belanghebbende zelf (tot € 10.000) en € 2.500 voor de stiefzoon, het derde en oudste kind (tot € 7500 voor de drie kinderen samen). Voor het overige wijst UHT de bezwaren af.

Over de materiële schade

Kosten van de echtscheiding

UHT vindt het, ondanks de uitleg van belanghebbende, niet aannemelijk dat de echtscheiding is veroorzaakt door de het terugvorderen van kinderopvangtoeslag. Het lange tijdsverloop maakt het juist denkbaar dat andere factoren een belangrijker rol hebben gespeeld dan de terugvordering van kinderopvangtoeslag door UHT.

Rente over de lening

CWS merkt op dat de helft van de rente die belanghebbende heeft moeten betalen over de door hem afgesloten lening moet worden vergoed, omdat belanghebbende slechts de helft van zijn lening heeft gebruikt om de kindertoeslag-terugvorderingen te betalen. Dit bedrag is verrekend, omdat in het compensatiebesluit al een standaard rentecomponent is opgenomen. UHT vindt dat het rentebedrag van € 6250 dat door belanghebbende is betaald toch aanvullend moet worden vergoed als werkelijke schade. Dit bedrag moet nog wel worden verminderd met het forfaitair toegekende bedrag van € 5.054 als compensatie voor de gemiste kinderopvangtoeslag (vgl. paragraaf 3.1.6 van de Compensatieregeling).

Ambtshalve: nieuwe compensatieberekening forfaitaire bedragen

UHT heeft naar aanleiding van het bezwaarschrift ook naar de berekening van de forfaitaire bedragen gekeken. UHT heeft gezien dat de berekening van 12 juli 2021 gebaseerd is op onjuiste invoer van gegevens. De volgende onderdelen zullen worden aangepast:

- de beschikkingsbedragen van vóór het onderzoek moeten worden gebruikt;
- de noodbetaling mag niet worden verrekend;
- de compensatie voor veronderstelde immateriële schade moet worden berekend vanaf 5 oktober 2011;
- belanghebbende krijgt nog € 2.466,- aan door hem betaalde invorderingsrente bij het terugbetalen van de kinderopvangtoeslag over de jaren 2007 en 2008, plus 1% over dat bedrag (€ 24,66);
- de 1% van het subtotaal van het compensatiebedrag aan aanvullende schadevergoeding moet opnieuw worden berekend.

Bij elkaar betekent dit dat de berekening € 8275 hoger uitkomt.

Conclusie voor de beslissing op bezwaar

In totaal krijgt belanghebbende nog € 22.074. Dit bedrag is de som van vier bedragen.

1. € 10.000 aanvullende compensatie van immateriële schade, plus 1%;
2. € 1196 compensatie van materiële schade, plus 1 %;
3. € 8275 vanwege de bijgestelde (forfaitaire) compensatieberekening; en
4. € 2466 compensatie voor door belanghebbende betaalde invorderingsrente, plus 1%.

Toepasselijke wet- en regelgeving

- Algemene wet bestuursrecht (afgekort: Awb);
- Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (afgekort: Awir);
- Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken (afgekort: Compensatieregeling) van 28 augustus 2020, Staatscourant 7 september 2020, 45904;
- Besluit proceskosten bestuursrecht van 22 december 1993 (afgekort: Besluit proceskosten);
- Besluit uitbreiding Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag, Staatscourant 1 juni 2021, nr. 28304 (afgekort: tweede Catshuisregeling);
- Subsidieregeling pakket rechtsbijstand herstelregelingen kinderopvangtoeslag, Staatscourant 1 maart 2021, 10248 (afgekort: Subsidieregeling);
- Artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (afgekort: EVRM).

Ontvankelijkheid

Het bezwaarschrift is tijdig ingediend en voldoet aan alle eisen die de wet eraan stelt. Het kan daarom inhoudelijk worden behandeld.

Overwegingen ten aanzien van de bezwaren en het bestreden besluit

Adviseringskader

In het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag biedt het kabinet gedupeerde ouders de mogelijkheid – naast de (deels) forfaitaire compensatie – ook een verzoek tot vergoeding van aanvullende compensatie voor werkelijke schade te doen. Onderdeel 4.2 van de Compensatieregeling vermeldt de gang van zaken rondom de indiening van dit verzoek, dat met toepassing van het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht wordt beoordeeld. De gedupeerde ouder dient informatie te verschaffen waaruit aannemelijk wordt i) dat en in welke mate daadwerkelijk sprake is van aanvullende schade en ii) dat die schade het gevolg is van een institutioneel vooringenomen handelwijze van de Belastingdienst/Toeslagen. De Belastingdienst/Toeslagen legt dit verzoek voor advies voor aan CWS, en neemt vervolgens een besluit met betrekking tot de aanvullende compensatie. Dit besluit is een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

CWS is een adviseur in de zin van artikel 3:5 van de Awb. UHT mag zich daarom op het onderzoek van CWS baseren, nadat ze zich ervan vergewist heeft dat het onderzoek dat aan het advies ten grondslag ligt zorgvuldig is verricht (artikel 3:9 Awb).

UHT kan ter motivering van haar besluit over aanvullende schadevergoeding volstaan met verwijzing naar het advies van CWS, als het advies zelf de motivering bevat en van het advies kennis is of wordt gegeven (artikel 3:49 Awb).

Omdat CWS is ingesteld om gedupeerde ouders de gang naar de rechter te besparen, is het aangewezen dat de adviesprocedure zoveel mogelijk voldoet aan de vereisten van artikel 6, eerste lid, EVRM (vgl. de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ingezet met het arrest van 18 maart 1997 in de zaak Mantovanelli tegen Frankrijk, zaak nr. 21497/93). Artikel 6 EVRM kent weliswaar geen uitdrukkelijke motiveringsplicht, maar deze wordt ingelezen in de eis van 'fair hearing' (zie onder meer EHRM 9 december 1994, zaak nr. 18390/91 in de zaak Ruiz Torija tegen Spanje en EHRM 21 januari 1999, zaak nr. 30544/96 in de zaak Garcia Ruiz tegen Spanje).

UHT gaat bij de beslissing op bezwaar uit van het recht zoals het op dat moment luidt (ex nunc) en neemt daarbij alle feiten en omstandigheden die op het moment van heroverweging bekend zijn (vgl. artikel 7:11 Awb). Dit betekent dat ook de gegevens die na het uitbrengen van het CWS-advies beschikbaar zijn gesteld, kunnen leiden tot een beslissing van UHT die afwijkt van het advies van CWS. Zij hebben immers met die nieuwe gegevens geen rekening kunnen houden.

Advisering door CWS

De vraag die in een procedure als de onderhavige als eerste voorligt, is of UHT zich mocht baseren op het advies van CWS. De Commissie stelt voorop dat een dergelijk advies moet worden aangemerkt als deskundigenadvies. Op grond van vaste rechtspraak mag verweerder (UHT) bij de besluitvorming in beginsel van dit advies uitgaan.

Vervolgens dient te worden bepaald of CWS heeft geadviseerd binnen haar mandaat. De Compensatieregeling neemt als grondslag voor de aanvullende schadevergoeding het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht. De Commissie gaat hier ook van uit. Voor het toekennen van schadevergoeding is immers een (wettelijk) kader nodig. Het door CWS toegepaste beoordelingskader is het meest passend om tot een behoorlijke toemeting van de schadevergoeding aan gedupeerde ouders te komen. De Commissie is om die reden van oordeel dat CWS het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht terecht als uitgangspunt heeft genomen (zoals zij reeds eerder heeft overwogen in haar adviezen van 29 april 2022, BAC 2021-2219, van 15 juni 2022, BAC 2021-2354 en van 19 juli 2022 in BAC 2021-1982), met de aantekening dat de kinderopvangtoeslagaffaire een nieuwe uitdaging stelt aan dat recht (vgl. ook het advies van ██████████ aan CWS d.d. 24 december 2021, bijlage bij de Tussenevaluatie CWS gevoegd bij de 10^e voortgangrapportage).

De Commissie zal aan de hand van deze uitgangspunten beoordelen of UHT zich in dit geval kon baseren op het advies van CWS.

De vergoeding voor immateriële schade

In onder meer het hiervoor genoemde advies van 29 april 2022 (BAC 2021-2219) heeft de Commissie aan UHT geadviseerd om, in die zaak op grond van een aantal in dat advies vermelde omstandigheden, wat betreft de toe te kennen vergoeding voor immateriële schade, nader advies in te winnen bij CWS.

De Commissie meent dat de aard en ernst van het schadeveroorzakend handelen, met name het bijzondere karakter daarvan, onvoldoende gewicht zijn toegekend. In haar visie hadden deze aanleiding moeten zijn voor UHT om te komen tot een hogere vergoeding van de toegebrachte immateriële schade dan waartoe CWS is gekomen.

Voorop staat dat de schade werd toegebracht door de overheid. Daarbij verdient opmerking dat in de kinderopvangtoeslagaffaire alle geledingen van de overheid een aandeel hadden. Met de introductie van de kinderopvangtoeslag schiep de overheid recht dat in de praktijk te ingewikkeld was. Dat recht is vervolgens met ongekende hardheid toegepast. In vele gevallen was zelfs sprake van "institutionele vooringenomenheid". Bovendien heeft vervolgens in menig geval het rechtsbeschermingsmechanisme gefaald, daar het gebrek aan proportionaliteit in de rechtstoepassing niet tijdig is onderkend. In de kinderopvangtoeslagaffaire is sprake van een buitenproportionele aanwending van overheidsmacht ten nadele van burgers, die geen precedent kent. Dit heeft geleid tot een langdurig verlies aan vertrouwen in de overheid bij de getroffen burgers, waarbij in het bijzonder gezinnen met jonge kinderen werden getroffen. Naar het oordeel van de Commissie is daarom een hogere vergoeding voor het daardoor ondergaan geestelijk leed gerechtvaardigd. Temeer nu kan worden aangenomen dat de getroffen ouders pijnlijk duidelijk beseften dat de stress en armoede waarmee zij te maken kregen grote – en deels onherstelbare – gevolgen zouden hebben. Voor de kinderen, en daarmee ook voor hen.

Advies om nader advies in te winnen bij CWS, in lijn met eerdere advisering door de Commissie

Gezien het voorgaande, adviseert de Commissie UHT hierover nader advies in te winnen bij CWS. Met als uitgangspunt de bijzondere aard en ernst van het schadeveroorzakend handelen dat geen precedent kent, kan in dit advies een basisbedrag worden voorgesteld per ouder en kind. Voor de kinderen zou eventueel aansluiting kunnen worden gezocht bij de plannen voor een kindregeling in de voorgenomen Wet Hersteloperatie Toeslagen.

Dit bedrag kan worden verhoogd met een forfaitair bedrag indien sprake is van bijkomende factoren. Door de bijzondere aard en ernst van het schadeveroorzakend handelen uitdrukkelijk mee te laten wegen bij de toekenning van aanvullende vergoeding van immateriële schade, wordt ook tegemoet gekomen aan doel en strekking van de Compensatieregeling: het besparen van de gang naar de rechter voor zwaar gedupeerde ouders. De Commissie wijst erop dat UHT deze ruimte heeft in het kader van de bestuurlijke heroverweging in bezwaar die naast rechtmatigheid ook de doelmatigheid van haar besluiten betreft.

Ook in deze zaak adviseert de Commissie UHT over de toe te kennen vergoeding voor immateriële schade nader advies in te winnen bij CWS. De Commissie kan uit het advies van CWS in de onderhavige zaak - waarop UHT zich bij het nemen van de in bezwaar

bestreden beslissing heeft gebaseerd – immers onvoldoende opmaken of en in welke mate met een aantal (bijkomende) factoren rekening is gehouden. Het gaat daarbij in ieder geval om de bijzondere aard en ernst van het schadeveroorzakend handelen, bestaand uit buitenproportionele aanwending van overheidsmacht ten nadele van burgers als grondslagbepalend element voor een (basis)bedrag aan immateriële schadevergoeding voor een gezinslid.

Los daarvan - desgewenst - ook nader advies vragen aan CWS in verband met nieuwe feiten en omstandigheden

Daarnaast ziet de Commissie dat er in de bezwaarprocedure nieuwe feiten en omstandigheden naar voren zijn gekomen. De Commissie adviseert om deze bij de beschikking op bezwaar te betrekken, desgewenst na CWS ook op die punten om nader advies te hebben gevraagd. Het gaat om het volgende:

- CWS heeft betekenis toegekend aan het tijdsverloop tussen de terugvordering door de Belastingdienst/Toeslagen en de echtscheiding van belanghebbende; in de bezwaarprocedure is naar voren gekomen dat belanghebbende en zijn toenmalige echtgenote de zorg deelden voor een zoon met een ernstige beperking voor wie voorafgaand aan de scheiding woonruimte gevonden moest worden. Dat is een aannemelijke verklaring voor het tijdsverloop.
- Daarnaast beschikte CWS niet over de informatie dat de lening die belanghebbende was aangegaan bedoeld was om de schulden te voldoen die waren ontstaan door oplopende rekeningen doordat de Toeslagen kinderopvangtoeslag had teruggevorderd.

De Commissie constateert dat belanghebbende deze omstandigheden niet voldoende indringend onder de aandacht heeft gebracht van CWS. De Commissie heeft gezien dat belanghebbende een van de eerste ouders was die een beschikking aanvullende schadevergoeding kreeg. Belanghebbende voelde zich destijds mentaal niet opgewassen tegen een hoorgesprek en had geen deskundige hulp. Daarom heeft hij afgezien van de mogelijkheid gehoord te worden door CWS.

CWS is uitgegaan van het bestaan van financiële problemen bij het gezin voordat de kinderopvang werd teruggevorderd, maar die problemen waren er niet, heeft belanghebbende tijdens de hoorzitting gesteld.

Daarom adviseert de Commissie aan UHT om (bij de voorbereiding van beslissing op bezwaar) alsnog alle in de loop van de behandeling van het bezwaar bekend geworden feiten en omstandigheden te betrekken in de integrale heroverweging van de doelmatigheid en rechtmatigheid van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Niet in geschil is dat er een derde kind in het gezin is. De Commissie adviseert UHT om haar voornemen om compensatie toe te kennen voor het derde kind in het gezin uit te voeren.

Echtscheiding en baanverlies

Financiële moeilijkheden staan in de top 5 van oorzaken van echtscheiding (bron: scheidingswijzer.nl). Echtscheiding is dus een voorzienbaar gevolg zijn van een beklemmende financiële gezinssituatie. Omdat belanghebbende het tijdsverloop tussen de terugvordering en de echtscheiding heeft verklaard, in het bijzonder door de situatie te beschrijven van het oudste kind in het gezin dat een ernstige beperking heeft, adviseert de Commissie aan UHT om de bijdrage van de terugvordering van toeslagen aan de omvang van de immateriële schade die samenhangt met de echtscheiding verder te onderzoeken. Als er andere oorzaken aangewezen kunnen worden voor de financiële moeilijkheden van belanghebbende dan de terugvordering van toeslagen, dat kan een partiële compensatie worden toegekend voor immateriële schade die samenhangt met de echtscheiding ('proportionele toekenning' zoals de Hoge Raad heeft bepaald in zijn uitspraak HR 31 maart 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU6092).

Voor het baanverlies is het voor de Commissie op basis van alle bekend geworden stukken op dit moment niet mogelijk een oorzakelijk verband te herkennen of te construeren.

materiële schade

Als bij het opnieuw vaststellen van de compensatie voor immateriële schade aannemelijk wordt dat de echtscheiding geheel of gedeeltelijk valt toe te rekenen aan de moeilijke financiële situatie van het gezin van belanghebbende, die veroorzaakt is door het terugvorderen van toeslagen, adviseert de Commissie aan UHT om CWS ook om advies te vragen over de vraag of aanvullende compensatie voor de materiële schade van belanghebbende gegeven zou moeten worden (vgl. punt 15 van het CWS-advies), voor zover het gaat om de kosten die direct samenhangen met de echtscheiding.

Het hierboven gegeven advies van de Commissie aan UHT om bij de voorbereiding van de beslissing op bezwaar om een nieuw advies te vragen aan CWS geldt ook, als belanghebbende met hulp van zijn gemachtigde in deze bezwaarschriftprocedure duidelijkheid kan geven over restant van zijn consumptief krediet (vgl. punt 13 van het CWS-advies).

Proceskostenvergoeding

Omdat de Commissie vindt dat het bezwaar gedeeltelijk gegrond is, heeft belanghebbende recht op een forfaitaire proceskostenvergoeding.

Net als in eerdere adviezen van de Commissie, onder meer in BAC 2020-029, adviseert de Commissie aan UHT om in de onderhavige procedure vier procespunten toe te kennen tegen het hoogst geldende tarief (één punt voor het indienen van het bezwaarschrift en één punt voor het verschijnen op de hoorzitting, tegen een wegingsfactor 2).

Advies

De Commissie adviseert UHT het volgende:

- het bezwaar gedeeltelijk gegrond te verklaren;
- een compensatie van immateriële schade toe te kennen voor ook het derde kind uit het gezin;
- nader advies te vragen aan CWS over compensatie van immateriële schade, zoals de Commissie eerder heeft geadviseerd in zaak BAC 2021-2219;
- in bezwaar alle bij het nemen van de beslissing op bezwaar bekende feiten en omstandigheden betrekken bij de vaststelling van de compensatie van de immateriële schade, met name in verband met de echtscheiding, de consumptieve lening en het baanverlies en daar desgewenst aanvullend nader advies over in te winnen bij CWS; en
- aan belanghebbende een proceskostenvergoeding toekennen van twee procespunten tegen het hoogst geldende tarief, met een wegingsfactor twee.

De secretaris,

De voorzitter,

[Redacted]

[Redacted]

